

**Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання
Державної економічної програми поводження з відпрацьованим
ядерним паливом вітчизняних атомних електростанцій на період до
2025 року на довкілля, у тому числі на здоров'я населення**

Виконання завдань Програми у разі її затвердження відноситься до таких видів діяльності у сфері використання ядерної енергії, що потребують здійснення моніторингу з метою виявлення будь-яких розбіжностей і відхилень у прогнозованих рівнях впливу та ефективності заходів із запобігання забрудненню довкілля та його зменшення.

Моніторинг стану довкілля району розміщення ССВЯП ВП ЗАЕС залишається незмінним та буде проводитись відповідно до діючого регламенту радіаційного контролю ВП ЗАЕС. Річні та кварталні звіти з радіаційної безпеки з даними щодо вмісту радіоактивних речовин в об'єктах навколишнього середовища ВП ЗАЕС та звіти про стан безпеки ССВЯП ЗАЕС направляються до Держатомрегулювання (згідно з Ліцензійними умовами провадження діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки «Запорізька АЕС»).

Організація і проведення моніторингу всіх компонентів навколишнього середовища на території ЗВ по сукупності факторів впливу є відповідальністю Державного агентства України з управління зоною відчуження.

Зона спостереження (ЗС) ЦСВЯП (радіус 600 м), включаючи санітарно-захистну зону (СЗЗ) (100 м від кордону проммайданчика ЦСВЯП) і сам промисловий майданчик, територіально входить в першу радіаційно-режимну зону ЗВ (теорія в межах 10-км радіуса навколо Чорнобильської АЕС). На даній території проведення радіаційно-небезпечних робіт здійснюється на підставі програм, узгоджених з регулюючими органами згідно вимог чинних нормативно-правових актів з радіаційної безпеки України та постійно здійснюється радіаційний контроль.

Програма моніторингу в межах проммайданчика ЦСВЯП і його СЗЗ представлена в таблиці 1.

Таблиця 1. Обсяг моніторингу навколишнього середовища відповідно в межах проммайданчика ЦСВЯП і його СЗЗ

Фактор навколишнього середовища, що сприймає вплив	Об'єкт моніторингу навколишнього середовища	Періодичність	Точка проведення моніторингу	Кількість проб/замірів
Атмосферне повітря	Вміст радіоактивних речовин в атмосферному повітрі на стадії експлуатації ЦСВЯП. Аерозолі, вміст радіонуклідів	Відповідно до регламенту радіаційного контролю	Розрахункові точки на межі СЗЗ	Відповідно до регламенту
Атмосферне повітря	Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на стадії експлуатації ЦСВЯП. Діоксид азоту (NO ₂); діоксид сірки (SO ₂); вуглецю оксид (CO); бенз(а)пірен; зважені речовини, недиференційовані за складом	Відповідно до регламенту	Розрахункові точки на межі СЗЗ	Відповідно до регламенту

Фактор навколишнього середовища, що сприймає вплив	Об'єкт моніторингу навколишнього середовища	Періодичність	Точка проведення моніторингу	Кількість проб/замірів
Приземний шар атмосфери	Потужність еквівалентної дози гамма-випромінювання	Відповідно до регламенту радіаційного контролю	Територія промислового майданчика ЦСВЯП	Відповідно до регламенту радіаційного контролю
Приземний шар атмосфери	Поверхнева щільність потоку частинок бета-випромінювання	Відповідно до регламенту	Територія промислового майданчика ЦСВЯП	Відповідно до регламенту радіаційного контролю
Приземний шар атмосфери	Вміст пилу неорганічного при експлуатації бетонного заводу	У період завантаження силосів з урахуванням режиму роботи бетонного заводу	Перетин кордону СЗЗ ЦСВЯП з КП «Вектор», рівним двадцяти висот силосу	Відповідає кратності завантаження силосів
Водне середовище, персонал	Активність рідких радіоактивних відходів (РРВ) (дезактиваційні води)	У міру заповнення баків РРВ	Приймальний бак РРВ зі спеціальним місцем відбору проб	Кількість проб визначається обраною методикою
Водне середовище, персонал	Радіологічне забруднення, перевищення ГДК (побутові стоки зони суворого режиму, дощові стоки)	У міру заповнення контрольних баків і ємностей дощового стоку	Контрольні баки, ємності дощового стоку	Перед скиданням стічних вод в зовнішню мережу каналізації або дощового стоку в колектор збору
Водне середовище при експлуатації ЦСВЯП	Забруднення стоків нафтопродуктами (дощові стоки з майданчиків автозаправного пункту і залізничних насипів)	Кожні півроку (при заповненні акумулюючих ємностей)	Камери обслуговування очисної споруди	Перед скиданням стоків у зовнішню мережу каналів

ДП «НАЕК «Енергоатом» забезпечуватиме постійний контроль безпечної експлуатації ЦСВЯП.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Міністерство енергетики України на основі даних ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснюватиме моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, та у разі виявлення негативних наслідків Програми, вживатиме заходів для їх усунення.

Передбачається щороку оприлюднювати на офіційному веб-сайті Міністерства у мережі Інтернет інформацію щодо моніторингу наслідків реалізації заходів Програми за показниками, отриманими під час регламентованого контролю в межах та поза межами майданчиків сховищ за критеріями, наведеними у таблиці 2.

Таблиця 2. Інформація щодо моніторингу наслідків реалізації заходів з реалізації

Критерії моніторингу	
Забруднення атмосферного повітря	
1.	Вміст радіоактивних речовин в атмосферному повітрі на території промислового майданчика ССВЯП та на межі СЗЗ ЦСВЯП: <ul style="list-style-type: none"> • сумарна бета-активність • Cs-137 • Cs-134 • Co-60
2.	Потужність еквівалентної дози гамма-випромінювання та поверхнева щільність потоку частинок бета-випромінювання в приземному шарі атмосфери на територіях промислових майданчиків ССВЯП та ЦСВЯП
Забруднення водного середовища	
3.	Скид радіоактивних речовин з стічними водами промислових майданчиків ССВЯП та ЦСВЯП: <ul style="list-style-type: none"> • сумарна бета-активність
4.	Стан підземних вод в районі промислових майданчиків ССВЯП та ЦСВЯП: <ul style="list-style-type: none"> • сумарна бета-активність

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків;
- перевірки того, що програма виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Враховуючи, що сховища для поводження з ВЯП, експлуатація яких передбачена Програмою, є ядерними установками, в яких здійснюватиметься пасивне зберігання ВЯП, моніторинг наслідків виконання заходів Програми на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, проводитиметься **за радіаційними показниками забруднення атмосферного повітря та водного середовища.**